11. Sayılar (20-100 / 21-22...100 / 100-1000)

11.1. Atıflı Sayılar

20 den 99 un sonuna kadar olan sayılarda, sayılan isim (ma'dûd); müfred ve son harfi üstün tenvinlidir. Sayıların harekesi ise cümledeki ötre, üstün ve esre oluşlarına göre değişir. Nasb ve cer halinde "on"un katlarında vâv-nûn (ون), yâ-nûn (ين) haline gelir: (ثَلَاثُونَ =ثلاثِينَ) (أَرْبَعُونَ =أَرْبَعِينَ)

Türkçesi	Müennes	Türkçesi	Müzekker
21 kadın	إِحْدَى وَعِشْرُونَ امْرأَةً	21 kapı	وَاحِدٌ وَعِشْرُونَ بَاباً
22 kadın	اِثْنَتَانِ وثلاثُونَ امْرأَةً	32 kapı	اِثْنَانِ وَثلاثُونَ بَاباً
43 kadın	ثَلَاثٌ وَأَرْبَعُونَ امْرأَةً	43 adam	ثَلَاثَةٌ وَأَرْبَعُونَ رَجُلاً
54 kız	أَرْبَعٌ وَخَمْسُونَ بِنْتاً	54 çocuk	أَرْبَعَةٌ وَخَمْسُونَ وَلَداً
65 talebe	خَمْسٌ وَ سِتُّونَ تِلْمِيذَةً	65 talebe	خَمْسَةٌ وَسِتُّونَ تِلْمِيذاً
76 gece	سِتٌّ وَسَبْعُونَ لَيْلَةً	76 gün	سِتَّةٌ وَسَبْعُونَ نَهَاراً
87 öğretmen	سَبْعٌ وَثَمَانُونَ مُعَلِّمَةً	87 öğretmen	سَبْعَةٌ وَثَمَانُونَ مُعَلِّماً
98 resim	ثَمَانٍ وَتِسْعُونَ صُورَةً	98 defter	ثَمَانِيةٌ وَتِسْعُونَ دَفْتَراً
99 kadın	تِسْعٌ وَتِسْعُونَ امْرَأَةً	99 adam	تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ رَجُلاً

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası	Öge
21 kadın geldi.	جَاءَتْ إِحْدَى وَعِشْرُونَ امْرَأَةً	Müennes Fâil
99 adam okula gitti.	ذَهَبَ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ رَجُلاً إِلَى الْمَدْرَسَةِ	Müzekker Fâil
21 kapı açtım.	فَتَحْتُ وَاحِداً وَعِشْرِينَ بَاباً	Müzekker Meful
Çarşıda 99 kadın gördük.	رَأَيْنَا تِسْعاً وَتِسْعِينَ امْرأَةً فِي السُّوقِ	Müennes Meful

11.2. Kök Sayılar

20 ile 100 arasındaki sonu sıfırlı olan onluk başlarında müzekkerlik-müenneslik aranmaz. Müzekker ve müennes için ortak olarak kullanılır. Ma'dûd gene üstün tenvinli ve tekildir. Onluk sayılara ukûd (اَلْعُقُودُ) sayılar denir.

Türkçesi	Nasp ve Cer Hali	Ref Hali	Türkçesi	Nasp ve Cer Hali	Ref Hali
60	سِتِّينَ	سِتُّونَ	20	عِشْرِينَ	عِشْرُونَ
70	سَبْعِينَ	سَبْعُونَ	30	ثَلاَثِينَ	ثَلاثُونَ
80	ثَمَانِينَ	ثَمَانُونَ	40	أَرْبَعِينَ	أَرْبَعُونَ
90	تِسْعِينَ	تِسْعُونَ	50	خَمْسِينَ	خَمْسُونَ

Örnekler:

Türkçesi	Müennes	Türkçesi	Müzekker
20 gece	عِشْرُونَ لَيْلَةً	20 kalem	عِشْرُونَ قَلَماً
40 resim	أَرْبَعُونَ صُورَةً	30 gün	ثَلاَثُونَ يَوْماً
90 kedi	تِسْعُونَ هِرَّةً	50 kalem	خَمْسُونَ قَلَماً
60 oda	سِتُّونَ غُرْفَةً	70 at	سَبْعُونَ حِصَاناً
40 kadın	أَرْبَعُونَ امْرأَةً	90 adam	تِسْعُونَ رَجُلاً

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası
60 öğrenci gitti.	سَافَرَ سِتُّونَ طَالِباً
Saatte 60 dakika vardır.	فِي السَّاعَةِ سِتُّونَ دَقِيقَةً
Otobüs 20 dakikada geldi.	وَصَلَتِ الْحَافِلَةُ فِي عِشْرِينَ دَقِيقَةً

11.3. Yüzlü Sayılar

مِائَةٌ (yüz) sayısı yazıldığı gibi okunmayan bir kelimedir.

a) Yüzden sonra sayılan isimler bin ve sonrası da dâhil olmak üzere müfredtir (tekildir) ancak muzafun ileyh durumunda olarak son harfi esre tenvinlidir.

Örnekler:

Türkçesi	Arapça	Türkçesi	Arapça
Yüz kadın gördük.	رَأَيْنَا مِائَةَ امْرأَةٍ	Yüz odun	مِائَةُ حَطَبٍ
Yüz adamı selâmladık.	سَلَّمْنَا عَلَى مِائَةِ رَجُلٍ	Yüz balık	مِائَةُ سَمَكٍ

b) مِائَتَيْنِ – مِائَتَانِ sayısı madûd (sayılan şey) ile birlikte yazıldığında nûn harfi düşer.

Türkçesi	Nasb ve Cer Hali	Türkçesi	Ref Hali
İki yüz günden beri	يَوْمِ مِائَتَيْ مُنْذُ	İki yüz öğrenci	مِائَتَا طَالِبٍ

c) Yüz'ün katları iki sayının birleşmesinden oluşur. Yüz ve bin'in katlarında da müzekkerlik ve müenneslik yoktur. Hem müzekker hem müennes için ortak kullanılır.

Örnekler:

Türkçesi	Müennes	Türkçesi	Müzekker
100 kız öğrenci	مِائَةُ طَالِبَةٍ	100 öğrenci	مِائَةُ طَالِبٍ
200 kız öğrenci	مِائَتَا طَالِبَةٍ	200 öğrenci	مِائَتَا طَالِبٍ
200 kız öğrenci	مِائَتَيْ طَالِبَةٍ	200 öğrenci	مِائَتَيْ طَالِبٍ
300 kız öğrenci	ثَلاَثُمِائَةِ طَالِبَةٍ	300 öğrenci	ثَلاَثُمِائَةِ طَالِبٍ
400 kız öğrenci	أَرْبَعُمِائَةِ طَالِبَةٍ	400 öğrenci	أَرْبَعُمِائَةِ طَالِبٍ
500 kız öğrenci	خَمْسُمِائَةِ طَالِبَةٍ	500 öğrenci	خَمْسُمِائَةِ طَالِبٍ
600 kız öğrenci	سِتُّمِائَةِ طَالِبَةٍ	600 öğrenci	سِتُّمِائَةِ طَالِبٍ
700 kız öğrenci	سَبْعُمِائَةِ طَالِبَةٍ	700 öğrenci	سَبْعُمِائَةِ طَالِبٍ
800 kız öğrenci	ثَمانِمِائَةِ طَالِبَةٍ	800 öğrenci	ثَمانِمِائَةِ طَالِبٍ
900 kız öğrenci	تِسْعُمِائَةِ طَالِبَةٍ	900 öğrenci	تِسْعُمِائَةِ طَالِبٍ

İ'râbı (harekesi) birinci sayının sonunda görülür. İkinci sayı daima mecrûr olur.

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası
Bahçedeki 700 ağaç kesildi.	قُطِعَ سَبْعُمِائَةِ شَجَرَةٍ فِي الْحَدِيقَةِ
Bahçede 700 ağaç gördüm.	رَأَيْتُ سَبْعَمِائَةِ شَجَرَةٍ فِي الْحَدِيقَةِ
500 adama selâm verdim.	عَلَى خَمْسِمِائَةِ رَجُلٍ سَلَّمْتُ

d) 25, 115, 675.. gibi sayılar birbirlerine atıf harfi olan vâv'la bağlandıkları için bunlara ma'tûf (اَلْمَعْطُوفُ) sayılar denir.

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası
25	خَمْسَةٌ وَ عِشْرُونَ
675	سِتُّمِائَةٍ وَ خَمْسَةٌ وَ سَبْعُونَ
115	مِائَةٌ وَ خَمْسَة عَشَرَ
996	تِسْعُمِائَةٍ وَ سِتَّةٌ وَ تِسْعُونَ

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası
105 kalem	مِائَةٌ وَ خَمْسَةُ أَقْلاَمٍ
713 kalem	سَبْعُمِائَةٍ وَ ثَلاَثَةَ عَشَرَ قَلَماً
954 kalem	تِسْعُمِائَةٍ وَ أَرْبَعَةٌ وَ خَمْسُونَ قَلَماً

11.4. Binli Sayılar

أَلْفٌ kelimesi ma’dûd olduğunda مِائَةٌ sayısından farklı olarak ma’dûd kurallarına uyar. 3-10 sayılarının ma’dûdu olduğunda آلاَفٌ (nadir olarak أُلُوفٌ), 11-99 arasındaki sayılarda أَلْفاً, yüzler basamağındaki sayılardan sonra da أَلْفٍ şeklinde gelir.

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası	Türkçesi	Arapçası
2000	أَلْفانِ – أَلْفَيْنِ	1000	أَلْفٌ
5000	خَمْسَةُ آلافٍ	3000	ثَلاَثَةُ آلاَفٍ
500.000	خَمْسُمِائَةِ أَلْفٍ	50.000	خَمْسُونَ أَلْفاً

أَلْفٌ (bin) sayısından sonraki ma’dûd aynı مِائَةٌ (yüz) sayısından sonra gelen ma’dûd gibi müfred nekre ve mecrûrdur.

Türkçesi	Arapçası	Türkçesi	Arapçası
1000 yıl	أَلْفُ سَنَةٍ	1000 yıl önce	قَبْلَ أَلْفِ عامٍ

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası	Türkçesi
ثَلاَثَةُ آلاَفِ طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)	أَلْفا طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)	أَلْفُ طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)
3000 öğrenci	2000 öğrenci	1000 öğrenci

عَشْرَةُ آلاَفِ طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)	ثَمانِيَةُ آلاَفِ طاَلِبٍ(طاَلِبَةٍ)	أَرْبَعَةُ آلاَفِ طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)
10.000 öğrenci	8000 öğrenci	4000 öğrenci
تِسْعُونَ أَلْفَ طاَلِبٍ(طاَلِبَةٍ)	خَمْسُونَ أَلْفَ طاَلِبٍ(طاَلِبَةٍ)	عِشْرُونَ أَلْفَ طاَلِبٍ(طاَلِبَةٍ)
70.000 öğrenci	50.000 öğrenci	20.000 öğrenci
ثَلاَثُمِائَةِ أَلْفِ طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)	مِائَتاَ أَلْفِ طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)	مِائَةُ أَلْفِ طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)
300.000 öğrenci	200.000 öğrenci	100.000 öğrenci
مِلْيارٌ (مِلْياَراَتٌ) طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)	أَلْفُ أَلْفِ (مَلْيُونٌ ج مَلاَيِينُ) طاَلِبٍ (طاَلِبَةٍ)	
1.000.000.000	1.000.000 öğrenci	

Örnekler:

Türkçesi	Arapçası
1989	أَلْفٌ وَ تِسْعُمِائَةٍ وَ تِسْعَةٌ وَ ثَمانُونَ
1964	أَلْفٌ وَ تِسْعُمِائَةٍ وَ أَرْبَعَةٌ وَ سِتُّونَ
3543	ثَلاَثَةُ آلاَفٍ وَ خَمْسُمِائَةٍ وَثَلاَثَةٌ وَ أرْبَعُونَ طاَلِباً
10.543	عَشْرَةُ آلاَفٍ وَ خَمْسُمِائَةٍ وَثَلاَثٌ وَ أرْبَعُونَ طاَلِبَةً
3000 melek	ثَلاَثَةُ آلاَفٍ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ
10.000 mücâhid	عَشْرَةُ آلاَفٍ مِنَ الْمُجاَهِدِينَ